N. 10.

WARSZAWA.

25 lutego / 9 marca 1870 roku.

Wychodzi w każdą Środę.

Redakcja przy ulicy Niecałéj, 12.

Expedycja i Skład Główny w Księgarni Gebethnera i Wolffa, Krakowskie-Przedmieście, 415.

ROK V.

OPŁATA:

Merkury:		rocz.	półr.	kwart.
w Warszawie	rub.	4	2	1
z przesyłką pocztą	„	5,20	2,60	1,30
Ekonomista i Merkury.				
w Warszawie		8	4	2
z przesyłką pocztą		10	5	2,50

Cena ogłoszeń: od wiersza lub za jego miejsce po kop. 5, albo ½ kop. za 5 liter.

MERKURY,

dodatek tygodniowy do Ekonomisty.

TYDZIEŃ FINANSOWY.

Gabinet p. Ollivier zerwawszy stanowczo z żywiołami reakcyjnemi w ciele prawodawczém i otwarcie przerzuciwszy się na stronę liberalną, rozbroił umiarkowaną opozycję. Stanowisko jego widocznie się umacnia i znika nieufność objawiająca się poprzednio w narodzie francuzkim—co do szczerości zamiarów gabinetu. W zapatrywaniu narodu nastąpił korzystny dla rządu zwrot. Agitacja rewolucyjna nie ustała wprawdzie, ale znacznie się zmniejszyła, czego najlepszym dowodem, że dzień 24 lutego, rocznica rewolucyjna z r. 1848, minął w Paryżu zupełnie spokojnie, nie wywoławszy podrzędnych nawet manifestacji. W sprawach wewnętrznych idąc za kierunkiem opinji publicznéj, ministerjum postanowiło zmniejszyć kontyngens rekrutów na r. 1870; ma to być z jednéj strony zadosyćuczynieniem życzeniom opozycji, pragnącéj ograniczenia wydatków na wojsko, z drugiéj zaś pośrednio dowodem pokojowych widoków rządu.

Redukcja kontyngensu wynosi wprawdzie mało znaczącą liczbę, tylko 10.000 ludzi, nie mniéj jednak byłby to uznania godny krok, gdyby organa półurzędowe francuzkie nie czyniły z niego podstawy do niechętnych wywodów przeciwko Prusom. Te ostatnie tłumacząc rząd francuzki dlaczego nie przedsięwziął redukcji na większą skalę, oświadczają, iż uczynić tego nie mógł w obec uzbrojonego stanu w jakim pozostają Prusy. Wzywają one zarazem to mocarstwo, ażeby poszło za przykładem Francji i przystąpiło także do redukcji armji. Że zaś prasa pruska argumenta francuzkie po swojemu odpiera, wywiązuje się z tego polemika, nieraz dosyć drażliwy przybierająca charakter. W ogóle stosunki między Paryżem a Berlinem, pomimo, że pozornie są przyjacielskie i pomimo, że Francja nie myśli wystąpić przeciwko zjednoczeniu Niemiec w granicach traktatu prażskiego, w gruncie rzeczy nie zdają się być zupełnie zadawalniającemi. Wskazuje to między innemi ostatnia mowa hr. Daru w ciele prawodawczém, w któréj minister spraw zagranicznych wyraźnie wspominał o „zachwianym" w skutek wypadków 1866 r. pokoju europejskim.

Spór turecko-czarnogórski o pastwiska pograniczne wynikły, wstąpił w nową fazę. Celem nowego rozgraniczenia między swojém terytorjum a Czarnogórzem, zaproponowała Porta zebranie komisji międzynarodowéj. Poprzednio zaś w memorjale do mocarstw europejskich wystosowanym, wykazała Porta prawa swoje do spornéj przestrzeni ziemi. Zdaje się tedy, że wspomnione rozgraniczenie przeprowadzić zamyśla wyłącznie na swoją korzyść. W takim jednak razie wątpić należy, ażeby obejść się mogło bez protestacji Czarnogórza, mającego prawdopodobnie poparcie ze strony niektórych mocarstw. Wiadomości z południowéj Dalmacji wcale nie są zadawalniającemi. Utrzymanie spokojności w obwodzie Kattarskim, zdaje się być bardzo wątpliwém. Ludność miejscowa uzyskawszy tak korzystne warunki, rząd austrjacki lekce sobie waży. Sąsiedni Czarnogórcy podtrzymują niechętne dla Austrji usposobienie morlaków; w upłynionym tygodniu miało nawet miejsce zbrojne Czarnogórców najście na terytorjum austrjackie; atakowali jedną z warowni austrjackich i napadli patrol; z obydwóch stron padło kilku zabitych. Wszakże zdaje się, że zajście pozostanie bez dalszych następstw.

Warszawa. Giełda nasza w zależności swéj od petersburgskiéj i berlińskiéj, a szczególniéj ostatniéj, skrupulatnie spełniała nadsyłane jéj sygnały. Kursa zagranicznych wexli, pomimo dosyć znacznych trasowań na Berlin i Paryż, nie zdołały oprzeć się niższym notowaniom naszéj waluty na giełdzie berlińskiéj. W poniedziałek widzimy żądania za wexle na Berlin rs. 120,45 wyż wspomnionemi trasowaniami sprowadzone do 120,30 we środę. Na słabsze zaś notowania berlińskie wróciliśmy w piątek do 120,60 i taki téż kurs utrzymał się w sobotę. Wexle na Paryż

z 98,10 doszły do 98,40, na Londyn z 8,23 do 8,27, na Wiedeń z 98,70 do 98,85.

Obroty przeciędciowo biorąc, równały się przeszłotygodniowym.

W papiérach publicznych główne tranzakcje odbyły się w Listach zastawnych i Listach likwidacyjnych; wszelkie inne albo były w niezmiernie małéj ilości, albo ich wcale nie było. Do ostatnich należą: premjowa Pożyczka z braku spekulujących, Akcje i Obligacje dróg żelaznych wykupione oddawna na rachunek berliński i petersburgski, Obligi Towarzystwa Kredytowego spoczywające w rękach prywatnych kapitalistów. Oznaczane na te papiery kursa są nominalne.

Z Listów zastawnych najwięcéj poszukiwano II-éj serji i te téż z początku płacono z kuponem 94¼, a w końcu 94⅔—I-sza serja z 95 z kuponem podniosła się do 95⅙. Listy likwidacyjne przed losowaniem osiągnęły kurs 77⅔, po losowaniu niewiele spadły, w sobotę bowiem płacono z kuponem 77,40.

Petersburg. Zastój w interesach wywozowych Odessy i Rygi nie dostarczył tu żadnych remes, kiedy potrzeby szczególniéj dla budujących się dróg żelaznych, zdają się codziennie powiększać. Giełda wtorkowa ratowała się jeszcze półimperjałami otrzymanemi z zakupionych w zeszłym roku bon — które wysłała częścią do Berlina, a najwięcéj do Paryża. Wówczas otrzymywano wexle na Londyn po 29⅛, na Paryż po 306, Amsterdam po 144½, Hamburg po 26¼. Natomiast giełda piątkowa pozbawiona téj pomocy, a parta do tego obniżonym kursem miejscowych wexli w Berlinie—uskuteczniała swe obroty po znacznie niższych kursach; t. j. na Londyn po 28¹⁵/₁₆, na Paryż po 305, na Hamburg po 26, na Amsterdam wexli nie było.

Obroty w papiérach publicznych odbywały się tu po największéj części w tych tylko, które zakwalifikowane zostały do spekulacji. Wszelkie inne mające trwałą podstawę, albo są zagranicą, albo téż stanowią leżące kapitały; ofiarowanie wysokich kursów nie przyciągają je. Kapitaliści w niezmiernym są kłopocie, nie mogąc znaleść odpowiednich lokacji; dyskonto wexli w najdłuższych terminach nie przechodzi 5%, a i tych jest nie wiele. Banki przyjmować gotówki nie chcą dla tychże samych powodów.

Premjowa pożyczka i akcje wielkiego towarzystwa, są głównymi przedmiotami spekulacji podniecanéj w Berlinie i Amsterdamie; kurs piérwszych podniósł się w ubiegłym tygodniu z 156½ do 157¼, a II-éj em. z 157½ do 157¾; akcji ze 152½ do 154. Wszelkie inne papiéry podobnież się podniosły; np. akcje terespolskie ze 115 na 116½, listy zastawne 5% ze 108 na 109.

Udzielona koncesja na budowę drogi żel. ze Smoleńska do Brześcia jest w stosunku rs. 41.500 za wiorstę, co stanowi około 27 miljonów rubli, z których rząd zatrzymuje 20 miljonów w poręczonych obligacjach po 75%, a reszta wypuszczoną będzie w nieporęczonych akcjach.

Odbyła się tu również subskrybcja na 8 miljonów rubli nieporęczonych akcij Woroneż-Tambow; pokryto podobno 123.000 sztuk wyłącznie przez spekulantów, bo giełda i publika nie brały udziału.

Berlin. Wartości nasze na téj giełdzie przy danéj sposobności chętnie są obniżane; doznaliśmy tego objawu w zaprzeszłym tygodniu, gdy z braku wexli [zagranicznych z Odessy i Rygi na giełdzie petersburgskiéj — wysłano do Berlina na pokrycie należności ruskie banknoty; wówczas kurs takowych obniżono tam do ½ talara.

W zeszłym tygodniu już nie banknoty, ale znaczne partje półimperjałów nadesłano, a jednak kurs biletów bankowych 74⅜ zaledwie na 3 dni podniósł się o ⅛ talara: w piątek bowiem wrócił do 74⅜ i tak się utrzymał przez sobotę. Wexle na Warszawę 74¼ na jeden dzień podniosły się do 74⅜. Z wexlami na Petersburg było gorzéj: 3-tygodniowe z 82⅜ zeszły do 82¼ a 3 miesięczne z 81¾ do 81½.

Z naszych papiérów publicznych najwięcéj poszukiwano tam listów zastawnych po kursie 69¼ do 69½, obligów skarbowych po 69 do 69¼, akcij terespolskich od 86½ do 89.

Inne papiéry utrzymały się w mierze.

W ciągu minionego tygodnia otwarto w Berlinie subskrybcje na:
Akcje banku dyskontowego w Hamburgu, w sumie 20 miljonów marków;
Obligacje nadreńskich dróg żelaznych z procentem 4% na 5 miljonów talarów;
Obligacje Chicago i południowo-zachodnich amer. dróg żel. poręczonych i przynoszących 7% w złocie, z uwolnieniem od podatków, w sumie 5 miljonów dolarów.

Obroty były znaczne i niezmiernie ożywione. Największéj powodzenia miały papiéry austrjackie w wir spekulacji wprowadzone. Najulubieńszymi były akcje banku kredytowego, lombardy i tak zwane Francuzy (akcje banku francuzkiego).

Stopa skupu prywatna 3—3¼%.

Wiedeń. Rozpowszechnione wieści o nowéj emisji akcij anglo-austrjackiego banku, jako téż i o konwersji akcij banku kredytowego zostały zaprzeczone. Rada zarządzająca banku kredytowego nie przyjęła nawet propozycji wyszłéj w tym względzie od Rothschild'a i nie zamieściła jéj na porządku dziennym ogólnego zgromadzenia w dniu 31 marca odbyć się mającego.

Zaprzeczenie to zostało bardzo dobrze na giełdzie przyjęte i akcje téj instytucji notowane w d. 1 b. m. po 275,30 podnosząc się codziennie doszły w sobotę w d. 5 b. m. do 286,60.

Wir spekulacyjny podniósł i inne papiéry; największy jednak skok zrobiły akcje banku anglo-austrjackiego, albowiem z 348,70 doszły w ciągu zeszłego tygodnia do 381. Akcje kolei lombardskich od strony austrjackiéj, zwane Lombardy — były w chwiejnym kursie, gdyż w poprzednim tygodniu dochody na téj linji były o 116.000 guldenów mniejsze, z poniedziałkowego téż kursu 242,60 zeszły do 241,80; i tu giełdowi spekulanci nietylko że nie dopuścili dalszéj obniżki, ale jeszcze podnieśli je do 245,20; w sobotę jednakże nabywano je już po 244,80.

Losy premjowe z 1860 r. podniosły się z 96,70 do 98, a z 1864 roku zeszły ze 121,20 do 119,80.

Kursa wexli cokolwiek obniżyły się: Londyn z 124,40 do 124,20, Paryż w poniedziałek 49,40 zszedł w tygodniu do 49,20 lecz w sobotę powrócił do 49,40, Hamburg z 92,10 zszedł do 92.

Paryż. Świetne zwycięztwo parlamentarne gabinetu, w d. 24 z. m. podniosło wszystkie papiery do nieznanéj oddawna wysokości.

Renta doszedłszy 74, w skutku chciwych chwilowego zysku pessymistów, upatrujących w artykułach dziennikarskich naprężone stosunki z Prusami i występujących jako sprzedający—stała kilka dni niezmiennie; w ciągu jednakże minionego tygodnia nastąpiła nowa podwyżka i widzimy już w sobotę 74,60. Większego jeszcze powodzenia doznały akcje kredytu ruchomego, albowiem z 201,25 doszły w piątek do 250; w sobotę jednakże cofnęły się do 248,75.

Renta włoska także skorzystała, gdyż z 55,50 doszła do 55,80.

Dwie depesze z Waszyngtonu, różnie oddziaływały na papiéry amerykańskie. Piérwsza doniosła, że izba reprezentantów przyjęła rezolucję uznającą konieczność wypuszczenia papiérowych pieniędzy najmniéj za 50 miljonów dolarów. Druga zawiadomiła że wspomniona rezolucja natrafiła na silny opór w Senacie. Amerykany 1882 r. po chwilowém osłabieniu, były w początku b. m. po 102½.

W przedmiocie tegorocznéj ruskiéj pożyczki, izba syndykalna agentów wexlowych postanowiła, że urzędownie notowane będą tylko sztuki na 50 funtów sterlingów. Obecnie zadecydowano wprowadzić do ceduły i sztuki 100-funtowe ale z osobném notowaniem, tak, jak to się praktykuje z rentą włoską, turecką i hiszpańską. Za pożyczkę tę płacą 3% premji.

Wexle na Petersburg 301.

TOWARZYSTWO KREDYTOWE ZIEMSKIE.

Sprawozdanie z czynności Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Królestwie Polskiem, za drugie półrocze 1869 roku wykazuje, że Towarzystwo posiadało na hypotece 207 dóbr rządowych i 5.812 prywatnych, w ogóle summę rs. 70.709 205 a wszczególności: serji 1-éj 48 681.450, serji drugiéj 22.027.755. Na rachunek należności z rat amortyzacyjnych wraz z procentem, wynoszącéj rs. 5.352.302 (w okrągłéj summie) wniesiono rs. 2.293.288; zaległo więc 3.059.013. Z wystawionych na sprzedaż z powodu zaległości dawniejszych i nowych, dóbr 1.058, sprzedano 32. Na rok 1870 wystawiono na pierwszą sprzedaż dóbr 568, na drugą 32. – Listów zastawnych kursowało serji 1-széj za rs. 26.233.155. serji 2-éj za rs. 15.321.645. – Summa do spłacenia za listy zastawne wylosowane i kupony, wynosiła rs. 3.297.316; nieodebrano jeszcze rs. 1.046.756.

Towarzystwo ma:

W pożyczkach do zwrotu	rs. 41.555.328 k. 22½.
W zaległościach	rs. 3.236.578 k. 74½.
W papierach procentowych imiennéj wartości	rs. 471.420
W nieruchomościach	rs. 565.036 k. 71.
W ruchomościach	rs. 37.661 k. 50½.
W kassach i zaliczeniach	rs. 7.289.397 k. 67½.
Razem . .	rs. 53.155,422 k. 86.

Towarzystwo ma spłacić:

Listy zastawne 3-go okresu do skupienia za	rs. 41.554.800
Zaliczki na umorzenie w racie czerwcowej	rs. 528 k. 22½
Do wypłacenia za listy wylosowane kupony . . . , ...	rs. 1.046.756 k. 49½.
Za obligi w kursie będące	rs. 1.110.700
Depozyty do zwrotu	rs. 6.308.744 k. 55.
Razem . .	rs. 50.021.529 k. 27.

Przewyżka własność Towarzystwa stanowiąca wynosi rs. 3.133.893 kop. 59.

Zdanie sprawy z działań i obrotu funduszów Warszawskiego Towarzystwa Dobroczynności za rok 1868.

Działania tej instytucji przedstawiają ogólny interes, sądzimy przeto że streszczenie ważniejszych ustępów sprawozdania będzie właściwe dla „Merkurego" i odpowie wymaganiom jego czytelników.

1. *Zakład starców i kalek* utrzymywał w roku 1868 kobiet i mężczyzn razem 417. Z téj liczby pozostało na rok 1869 kobiet i mężczyzn 336. W przecięciu utrzymywano dziennie osób 329, na które wydano rs. 31.845 kop. 78; więc w przecięciu dziennie na jedną osobę kopiejek 26,45, a na samą żywność kopiejek 12,76. (Koszt więc przecięciowy na jedną osobę dziennie wynosił w roku 1868 o 3,83 kop. więcej niż w roku 1867, a żywność o 0,93 kop. więcej.) W infirmerji było chorych 235. Stosunek śmiertelności był 16 na 100 (w roku 1867 wynosił 18 na 100).

2. *Zakład sierot* przejął ich z roku 1867 171, a w roku 1868 utrzymywał ich 169. Przekazał na rok 1869 167.

W średniem przecięciu było dziennie dzieci 163, na utrzymanie których wydano rs. 12.610,97½; zaś w przecięciu dziennie na jedno dziecko kop. 21,15, a na samą żywność kop. 10 (o 0,41 kop. i 0,57 kop. mniéj niż w roku 1867). W infermerji stosunek śmiertelności był 4 na 100 (w r. 1867 był 1½ na 100.)

Liczba wychowańców płci obojga do terminu, lub do służby wyszłych, a pod kontrollą Towarzystwa zostających, wynosiła 79. Z tych ubyło z pod kontrolli przez dojście do pełnoletności 21; pozostało na rok 1869, 58, mianowicie: u ogrodników 3, u szewców 17, u krawców 5, u kucharzy 1, u farbiarzy 1, u tapicerów 1, u rzeźbiarzy 1, u pozłotników 2, u młynarzy 1, u blacharzy 1, u szczotkarzy 1, w fabryce złota malarskiego 1, w drukarniach 1, u rękawiczników 1, u zegarmistrzów 1, u kupców 2, u kominiarzy 1, u stolarzy 7, u litografów 2, u ślusarzy 3, w służbie 5.

3. *Sale ochrony.* Z końcem roku 1867 było zapisanych dzieci obojga płci 3.176. W roku 1868 przybyło 629. Łącznie było 3 805. Z tych ubyło: przez przejście do szkółek elementarnych 97, przez dojście do wieku przepisanego 460, przez śmierć 21, z niewiadomych powodów 156. Pozostało na rok 1869 zapisanych dzieci 3.071.

Liczbę uczęszczających do Ochrony składały dzieci: wyrobników 1.899, służących 385, rzemieślników 1.141, handlarzy 243, na opiece u różnych osób zostających 137.

Sale Ochrony w roku 1868 otwarte były przez dni 296. W średniem przecięciu uczęszczało dziennie dzieci 1.196 (w roku 1867 uczęszczało 1.345), na utrzymanie których w ogóle wydano rs. 21.105 kop. 84½; zaś w przecięciu dziennie na jedno dziecko 5,96, a na samą żywność kop. 2.75 (o 0,93 kop. i o 0,24 kop. więcéj niż w r. 1867).

4. *Domy przytułku* dla niemowląt (Żłobki) łącznie ztymczasowemi Przytułkami ubogich dzieci, pozbawionych opieki rodzicielskiéj, utrzymywały niemowląt 82, dzieci 214.

Pozostało na rok 1869 zapisanych niemowląt 47, dzieci 164.

Domy Przytułku w roku 1868 otwarte były dla niemowląt przez dni 296, dla ubogich dzieci przez dni 366; w średniém przecięciu było dziennie niemowląt 41, na utrzymanie których w ogóle wydano rs. 3.802 kop. 33½; zaś w przecięciu dziennie na jedno dziecko kop. 31,55, a na samą żywność dla dzieci, dla gospodyń i dla posługaczek kop. 14,67. W oddziale ubogich dzieci było 136, na utrzymanie których w ogóle wydano rs. 4.297 kop. 10½; zaś w przecięciu dziennie na jedno dziecko kop. 8,66, a na samą żywność dla dziecka kop. 3,93.

5. *Obiady gościnne* (tak zwane 5-cio-groszowe). W roku 1868 wydano ubogim z miasta Warszawy i Przedmieścia Pragi obiadów porcij 40.478 (o 1,153 więcéj niż w roku 1867). W średniem więc przecięciu uczęszczało dziennie osób 111.

Na sporządzenie powyższych obiadów wydano w ogóle rs. 2.766 kop. 58; zaś w przecięciu na jedną porcję kop. 6,86 (w roku 1867 porcja kosztowała kop. 8,49).

6. *Zupa Rumfordzka* w roku 1868 wydawaną była przez dni 366; w stosunku więc wydanych porcij 45.070, mianowicie na

koszt W-go Leopolda Kronenberg porcij 14.640, Towarzystwa Dobroczynności porcij 42.430; uczęszczało z przecięcia dziennie osób 156 (w roku 1867 wydano porcij 76.819).

Na sporządzenie zupy wydano w ogóle rs. 1.904 kop. 62$^1/_2$; zaś w przecięciu na jedną porcję kop. 3,34 (taniéj o k. 0,90 na porcij niż w r. 1867).

7. *Na wsparcia pieniężne stałe* wydano: Z funduszów Towarzystwa od kop. 90 do rs. 1 kop. 50, miesięcznie dla osób 35, rs, 514 kop. 40; z funduszu zapisanego przez JW. Hrabiego Łubieńskiego Tomasza, od rs. 1 kop. 50 do rs. 3 miesięcznie dla osób 12. rs. 305. Łącznie dla osób 47, rs. 819 kop. 40.

Na wsparcia *jednorazowe* dla osób różnego stanu, płci i wyznania, wydano: Z funduszów Towarzystwa od rs. 1 do 5 dla osób 874 rs. 1200; z funduszu zapisanego przez JW. Hr. Łubieńskiego Tomasza osobie 1-éj rs. 11; z funduszu ś. p. Żebrowskiego od rs. 2 do rs. 18 kop. 75, osobom 13 rs. 75; z funduszu W. Epsteina od rs. 1 do 10, osobom 226 rs. 450; z funduszu W-ej Lewockiej po rs. 10, osobom 3 rs. 30; z funduszu Rady Opiekuńczéj cyrkułu VIII od rs. 1 do rs. 3, dla osób 181 rs. 233 kop. 50; z funduszu W. Poznańskiego od rs. 6 do rs. 18, dla osób 4 rs. 49. Razem dla osób 1.349 rs. 2.867 kop. 90.

8. *Wsparcia w drzewie opałowem.* W trzech miesiącach zimowych 1.117 ubogim mieszkańcom miasta Warszawy i przedmieścia Pragi, rozdano 1.117 sztuk drzewa opałowego, koszt którego z rozwózką wynosił rs. 1.196 kop. 26$^1/_2$

9. *Wsparcia w lekarstwach.* Oprócz rad lekarskich bezpłatnie przez lekarzy Członków Towarzystwa udzielanych, wydano 2.389 ubogim miasta Warszawy i przedmieścia Pragi kartki do aptek na bezpłatne lekarstwa, na co wydatek wynosił rs. 1.399 k. 53$^1/_2$.

10. *Wsparcia w przyrządach chirurgicznych*, kosztem kwoty rs. 50 kop. 30, rozdano 23 ubogim z miasta sztuk 23 przyrządów.

11. *Wsparcia w okularach* (12 sztuk) kosztowały rs. 7 k. 90.

12. *Stypendja szkolne.* Na 6-ciu stypendystów szkolnych wydano w r. 1868 rs. 1.020

13. *Kassy pożyczkowe za rewersami poręczonemi.* Z końcem roku 1867 pozostało na pożyczkach od rs. 12 do rs. 150 u osób 432 rs. 20,062 k. 35. W roku 1868 wypożyczono osobom 271 rs. 13, 644. Łączu e było na pożyczkach u osób 703 rs. 33,706 kop. 35.

14. *Kassy pożyczkowe na słowo.* Z końcem roku 1868 pozostało na pożyczkach od rs. 6 do rs. 22 k. 50 u osób 45 rs. 399 k. 14. W roku 1868 nic nie wypożyczono.

15. *Kassy oszczędności groszowe.* Z końcem roku 1867 pozostało uczestników 4,946 z funduszem rs. 2,418 kop. 71$^1/_2$. W r. 1868 wniosło nowych uczestników 963 i powtórzonych 11,082 rs. 10, 397 k. 71. Łącznie było uczestników 5,909 z funduszem 12,816 k. 42$^1/_2$. Z tego w roku 1868 uskuteczniono wypłat całkowitych 674, cząstkowych 573 na rs. 3,346 k. 87. Przelano do Kassy Oszczędności do książeczek: nowych 278, dawniejszych 571 rs. 7,010 k. 19. Pozostało zatém na rok 1869 uczestników 5,235 i rs. 2,459 k. 36$^1/_2$, to jest: na lokacji w Głównéj Kassie Oszczędności rs. 1,790 k. 96; w gotowiźnie rs. 668 k. 40$^1/_2$.

16. *Ogół zakładów* w 1868 był taki sam jak w roku poprzednim t. j. 60.

17. Liczba osób korzystających z zakładów wyżéj wyliczonych, wynosiła w 1868 r. mniéj o 603 niż w roku 1867 (a w tym mniejszą była o 273 niż 1866. Działalność więc Tow. Dobr. zmniejszyła się w 1868 o 876 osób w porównaniu z r. 1866).

18. *Kapitały.* Tow. Dobr. miało z r. 1867 rs. 229,989 kop. 48$^1/_2$. W r. 1868 przybyło z zapisów (Jakóba Lewińskiego, Anny Schütz, Mich. Kazanowskiego. Stan. Zugajewicza, Mar. Mączyńskiéj, Sokołowskiego) rs. 21,032; ubyło rsr. 5,116 k. 70$^1/_2$ (dary cząstkowe w latach poprzednich oszczędzone i hypotecznie ulokowane, które na mocy decyzyi Zgromadzenia centralnego na potrzeby bieżące Towarzystwa użyte zostały). Pozostało na rok 1869 rs. 245,904 k. 78. Z tego na hypotekach rs. 166.712, w Banku Polskim rs. 31,092, w kassie Towarzystwa rs. 37.048 k. 76, w dochodzeniu rs. 11,052.

Dochody Towarzystwa w 1868 r. składały się ze ściągniętych zaległości z lat dawnych rs. 2,215 k. 52, z różnych wpływów (procenta, zasiłki, dochodów z loterji, kar sądowych, kwest, najmu lokalów, wpisowego od nowych członków, składek od członków dawnych, ofiar, zwrotu kosztów poniesionych na obiady wydane za opłatą i zupę rumfordzką, utrzymywanie niektórych starców i sierot, lub niektórych dzieci w ochronach, z loterji fantowych, widowisk, koncertów i t. d.) rs. 66,880 k. 38$^1/_2$

Dochody przyniosły więc razem rs. 69,095 k. 90$^1/_2$. A że wydatki wynosiły rs. 94,922 k. 3, wydatki zatém przewyższały dochody o rs. 25,826 k. 12$^1/_2$. Że zaś podług sprawozdania za r. 1867 (str. 15) brakło na pokrycie wydatków rs. 16,714 k. 43. W ogóle przeto nie dostawało w r. 1868 na pokrycie wydatków rs. 42,540 k. 55$^1/_2$; w skutek czego Tow. stało się dłużnem funduszom depozytowym pod jego zarządem zostającym rs. 25,323 k. 71; dostawcom żywnościi innych artykułów rs. 17,216 k. 84$^1/_2$.

Powodem tak niekorzystnego rezultatu był z jednéj strony zawód we wpływie dochodów, zwłaszcza niestałych; z drugiéj wzrost cen i mnożące się ubóstwo. Dla jaknajrychlejszego przywrócenia równowagi między dochodami i wydatkami, Towarzystwo przedsięwzięło wszelkie możliwe środki.

Grono Towarzystwa składało się w 1868 r. z opiekunek 153 a członków 605, razem z osób 758. Wymienione są one wszystkie w Sprawozdaniu imiennie, oraz z czynności jakie wykonywają z tytułu członka Towarzystwa Dobroczynności. Sprawozdanie to zawiera także wykazy: składek od członków i osób dobroczynnych; wpływów ze skarbonek; ofiar od mieszkańców Warszawy przez właścicieli domów zebranych (wedle cyrkułów i Numerów) darów i ofiar w gotowiźnie i w naturze; wpływów zwrotnych oraz Rachunek szczegółowy i bardzo ciekawy kosztów poniesionych na widowiska, zabawy i t. p. wraz z dochodem jaki miano z tego źródła. Czysty dochód w téj ostatniéj pozycyi wynosił w 1868 rs. 18,130 k. 98.

Korespondencja Merkurego.

Wiedeń, 4 marca 1870 r.

Obie reprezentacje zasiadające w téj chwili w monarchji austrjacko-węgierskiéj, zajmują się pracami finansowemi i ekonomicznemi. W sejmie węgierskim trwają ciągle jeszcze narady nad budżetem; wczoraj skończyły się rozprawy szczegółowe nad budżetem ministerstwa wyznań i oświecenia i ogólne ministerstwa sprawiedliwości. Rozprawy więc szczegółowe nad budżetem tego ostatniego ministerstwa przychodzą teraz na porządek dzienny. W radzie państwa drugie czytanie projektu do prawa o podatku zarobkowym, skończyło się także, a trzecie czytanie ma się zacząć jutro. Rozprawy nad podatkiem zarobkowym przedstawiały dosyć smutny widok, ani jednéj mowy traktującéj przedmiot z szerszego stanowiska; ociężałość i brak interesu były widoczne-mi. Bywały wypadki, że rozpraw nie można było zaczynać z powodu niedostatecznéj liczby posłów, a prezes odkładał posiedzenia, dopóki nie zwołano i nie zebrano potrzebnéj do kompletu liczby. Przeciwko podatkowi są wszyscy deputowani z miast, izb handlowych, okręgów fabrycznych i przemysłowych, bo na ludności przemysłowéj ciążyć ma ten podatek; projekt ma więc nieprzyjaciół w większości niemieckiéj; pomimo tego sądzimy, że

Dodatek.

prawo przejdzie, chociaż przy pewnych zmianach, przy trzeciém czytaniu. Nie omieszkam wam wtedy podać treści tego prawa. O sprawie Pogranicza wojskowego nic w téj chwili nowego niesłychać. Minister Plener wczoraj powrócił z Pesztu, dokąd się udawał w téj kwestji. Do dziś dnia zapytrawanie się rządu austrjackiego jest zupełnie przeciwne zdaniu ministerstwa węgierskiego. Rząd austrjacki, w czém będzie niezawodnie poparty przez Radę Państwa, uważa że z przyściem Pogranicza pod Zarząd Węgier, skarb węgierski powinien przyjąć odpowiedni udział w kwocie procentów od długu państwowego; Węgrzy zaś ze swéj strony opierają się na ugodzie, w któréj wysokość ich udziału jest stale wymaganą. Komisja do zbadania kwestji bankowéj wysadzona z sejmu węgierskiego pracuje ciągle. O ile się zdaje, rezultat jéj będzie przeciwnym założeniu osobnego banku węgierskiego, a tém więcéj wprowadzeniu wolności banków w Węgrzech. Hałas i agitacja przeciwko Bankowi Narodowemu prowadzone przez Horna i Jokai, okazują się coraz więcéj; nie posłużyły wcale do poprawienia stanowiska Węgier w obec banku, ale raczéj pogorszyły je, pokazując słabe strony ich położenia.

Wykaz stanu Banku Narodowego za luty przedstawia cyfry następujące: Zapas metalu 116.676182, dewizy 30.734165, skup 95.985713, pożyczki na zastaw 39.084800 fl. W porównaniu z przeszłomiesięcznym wykazem pozycja 1-sza zmniejszyła się o 4042 fl, 3-cia o 10.718545, 4-ta o 1.426900, dewizy tylko zwiększyły się o 21197 fl. Zmniejszenie skupu idzie głównie na rachunek Wiednia, gdzie wynosi 10.284000, reszta zaś w filjach banku; pożyczki na zastaw w Wiedniu zmniejszyły się o 902300, a reszta na prowincji. Spadek cyfry eskontu przypisać należy w ogóle stagnacji handlowéj, powracającéj w porze zimowéj. Liczba banknotów w obiegu podług ostatniego wykazu wynosi 265.035610 fl., zatém rezerwa banknotów 51.640572 fl., a po odtrąceniu niektórych mniejszych pozycij, których wypłata może być natychmiast zażądaną, 49.966992 fl.

Kierunek giełdy jest ciągle na podwyżkę, kursa idą w górę. Jedynym racjonalnym powodem tego może być dobre usposobienie giełdy paryzkiej, miejscowe bowiem powody są bez dostatecznéj podstawy. I tak: Zakład kredytowy idzie w górę, bo powiadają że kapitał swój zakładowy chce zmniejszyć; a znów akcje banku anglo-austrjackiego idą w górę, bo chce kapitał swój zwiększyć: zatém dwa zupełnie przeciwne powody prowadzą do jednego wypadku. Podwyżka taka może już być więcéj usprawiedliwioną przekonaniem, że stopa procentowa zmniejszy się, że zatém papiery które będą dawać 6—7% będą bardzo pożądane, kurs papierów mających więcéj stałą podstawę — jak: renta państwowa, papiery kolejowe, zakładów przemysłowych i t. p., ale nie do papierów spekulacyjnych, które już z natury swojéj są podległe fluktuacjom, a przytém procent ich jednego roku może być bardzo wysokim, drugiego zaś bardzo miernym, bo to zależy od chwilowych interesów, od zręczności zarządzających i innych podrzędnych powodów.

Główną więc, zdaniem naszém, przyczyną szybkiéj i ciągle panującéj podwyżki kursów jest duch spekulacyjny naszéj giełdy — głównie w tym kierunku, i udział jaki część publiczności bierze w spekulacjach; bo nawet koleje żelazne pomimo niepomyślnych ostatnich wykazów, pociągnięte zostały wirem ogólnym. Akcje zakładu kredytowego 3 marca 275,30; banku anglo-austrjackiego 362; franco-austrjackiego 126; Wiener Bankoverein 221 fl. Lombardy 244,40; koléj Karola-Ludwika 241,50. Renta papierowa 61,60; srebrna 71,45; srebro 121 fl.

Ceny targów warszawskich,

od dnia 28 lutego do 4 marca r. b.

Pszenicy czetwert od rs. 9,84 do rs. 10,04. *Żyta* czet. od rs. 5,88 do rs. 5,92. *Jęczmienia* czetwert od rs. 4,56 do 5,04. *Owsa* czet. rs. 3,60 do rs. 3,68. *Gryki* czetwert rs. 5,04. *Grochu polnego* czet. rs. 5,52—5,88. *Grochu cukrowego* czet. rs. 7,20 — 8,00. *Kasza jaglana* rs. 14,40, *jęczmienna* rs. 6,72, *gryczana gruba* rs. 10,08. *Mąka pszenna* (000) pud od rs. 2,40 do 2,50, (00) pud od rs. 2,10 do 2,17½, N. I pud od rs. 1,95 do 2,00, N. II pud od rs. 1,50 do 1,55. *Mąka żytnia* N. I i II pud rs. 1,07½ do 1,30. *Kartofli* czet. 1,60 do 1,80. *Siana* pud kop. 27½—37½. *Słomy* pud kop. 22 do kop. 28½. *Okowity* garniec od rs. 1,20½ do 1,23.

Sprawozdanie tygodniowe.

Gdańsk, 5 marca. Pogoda piękna, we dnie zupełna odwilż, nocą małe przymrozki. Wiatr południowy.

Jakkolwiek tranzakcje w Anglji nie były więcéj ożywione jak zeszłego tygodnia, to jednakże ceny pszenicy na wszystkich targach prowincjonalnych dobrze się utrzymały, a na niektórych placach portowych nawet nieco się wzmocniły. Towar krajowy łatwiejszy miał odbyt, szczególniéj w ostatnich dniach i osiągał ceny nieco wyższe jak w zeszłym tygodniu; pszenica zagraniczna zaś przy znacznie mniejszym dowozie była powszechnie więcéj żądaną. Podług ostatnich doniesień z Ameryki i Czarnomorskich portów, tylko około 240 okrętów zbożowych znajduje się na morzu lub kompletuje ładunki w portach. Import ten już nie wpływa na obniżenie cen, ponieważ zapasy spichrzowe nieco się zmniejszą w Anglji nim te dowozy przybędą.

Jęczmień po cenach zeszłotygodniowych, więcéj żądany.

Groch trudny ma odbyt.

We Francji ceny ciągle się jeszcze chwieją, na jednych placach słabną, na drugich się wzmacniają; w ogóle jednakowoż objawia się więcéj pewności w tranzakcjach, ponieważ ciągłe przymrozki budzą niejakieś obawy o oziminy. Z żytem nieco lepiej, choć pokup słaby.

Na naszym placu przy nader małych dowozach, ceny pszenicy podrzędnéj i średniéj utrzymały się prawie bez zmiany; towar wyborowy dla swéj rzadkości był nieco droższy.

Żyto łatwy miało odbyt i płacono je w ostatnich dniach o ½—⅔ tal. drożéj jak w zeszłym tygodniu.

Jęczmień i groch bez zmiany.

Wyka żądana i nieco droższa; również rzepik, którego lepsze gatunki po 100 tal. za 2,000 ℔ płacono.

Sprzedano w tym tygodniu pszenicy centnarów 20000, czyli ton 1,000; żyta cent. 10,000, czyli ton 500; jęczmienia centnarów 4,000, czyli ton 200; grochu cent. 2,000, czyli ton 100.

Płacono za 2,000 ℔ wagi celnéj, czyli jednę ton:

Pszenicy wysoko-pstréj (wagi hol. 127—131) tal. 56 srgr. — do tal. 59 srg. —, za korzec (wagi pols. 239—245 złp. 39 gr. 18—złp. 41 gr. 23.

Pszenicy jasno-pstréj (wagi hol. 124—128) tal. 53 srgr. 10 do tal. 56 srgr. 20, za korzec (wagi pols. 233—241) złp. 37 gr. 22 —złp. 40 gr. 3.

Pszenicy ordynaryjnéj (wagi hol. 117—125) tal. 45 srgr. — do tal. 48 srgr. —, za korzec (wagi pols. 220—235) złp. 31 gr. 26—złp 33 gr. 28.

Żyta (wagi hol. 120—125) tal. 38 srgr. 15 do tal. 42 srgr. —, za korzec (wagi pols. 226—235) złp. 26 gr. 6—złp. 28 gr. 18.

Jęczmienia czterorzędowego (wagi hol. 106 — 110) tal. 32 srgr. 20 do tal. 33 srgr. 10, za korzec (wagi pol. 199—207) złp. 19 gr. 16—złp. 19 gr. 26.

Jęczmienia dwurzędowego (wagi hol. 111—116) tal 33 srgr. 20 do tal. 36 srgr. —, za korzec (wagi pols. 213—220) złp. 20 gr. 5—złp. 21 gr. 14.

Grochu tal. 36 srgr. 10—tal. 38 srgr. —, za korzec złp. 27 gr. 7 do złp. 28 gr. 12.

Kursa zamian: Amsterdam 143¾, Hamburg 152, Londyn 6.24¼, Paryż 81⅛, Warszawa 74¼. *Aleksander Makowski i spółka.*

STAN OPERACIJ BANKU POLSKIEGO.

	w d. 26 lutego	w ciągu tygodnia przybyło	w ciągu tygodnia ubyło	w d. 5 marca
	r	u b	l	i
1. Skup. Portfel wexli kraj. w Warsz. .	2.468.185, 56	289146, $12^1/_2$	295827, 02	2.461.504, $66^1/_2$
1. Skup. Portfel wexli kraj. w Łodzi . .	679.325, $91^1/_2$	36763, $49^1/_2$	43901, 86	672.177, 55
1. Skup. Portfel wexli kraj. w Włocł. .	416.956, 54	64398, 83	69633, 49	411.721, 88
1. Skup. Portfel „ zagranicznych . . .	64.730, 70	46173, 28	28932, $72^1/_2$	81.971, $25^1/_2$
2. Zaliczenia na papiery publiczne	595.705, .	18200, .	14600, .	599.305, .
3. Pożyczki na zastaw towarów a) wełny.	158.041, 17	1139, 66	11774, 63	147.406, 20
3. Pożyczki na zastaw towarów b) in. tow.	216.488, 61	150, 34	11040, 34	205.598, 61
3. Pożyczki na zastaw kosztowności	369 095, $57^1/_2$	2071, 90	2885, 46	368.282, $01^1/_2$
4. Otwarte kredyta	4.872.622, $40^1/_2$	591485, 22	892742, 23	4.571.365, $39^1/_2$
5. Kasa Monety srebrne	2.601.514, $98^3/_4$	.	2903, 76	2.598.611, $22^3/_4$
5. Kasa „ złote	43.637, 55	.	.	43.637, 55
5. Kasa Bilety Banku Polskiego	437.771, .	45500, .	.	483.271, .
5. Kasa „ Kred. Cesarstwa	1.696.865, .	1.220674, .	.	2.917.539, .
Łącznie (5)	4.779.788, $53^3/_4$	1 263270,24	.	6.043.058, $77^4/_4$

KURSA GIEŁDY.

w tygodniu 28 lutego—5 marca 1870 r.

	Stopa %	RÓWNIA (*pari*)	CENA RZECZYWISTA W TYGODNIU: Poniedz. 28 lutego	Wtorek 1 marca	Środa 2	Czwar. 3 święto	Piątek 4	Sobota 5	Stosunek do równi na 100
			R	u	b	l	e		
1. Papiery publiczne.									
a) Rządowe.									
Obligi Skarbowe (r. 100. 150 500).	4	100	88,25	.	88,50	.	88,50	88,75	$88^3/_4$
Polskie. Obligacje cząstk. (zł. 500) z kup.	4	75	.	.	.	.	116	.	$154^2/_3$
Polskie. Cert. ban. na obl. cz. *A* (z.300) z k.	5	45	.	.	.	.	58	.	$128^9/_{10}$
Polskie. „ „ „ *B* (z. 200)	0	30	.	.	.	.	.	.	.
	5	30	.	.	.	.	38	.	$126^2/_3$
Polskie. Dow. Kom. Cen. Lik. (róż. sumy)	0	100	.	.	.	.	*40	.	*40
Polskie. Listy likw. (r. 100. 250. 500. 1000)	4	100	76,53	.	.	.	76,37	76,36	$76^2/_5$
kupon	.	.	.	.	.	.	.	$1,04^4/_9$	.
Ruskie. 5-ta pożyczka (500)	5	100	.	.	.	.	86	.	86
Ruskie. Pożyczka premjowa z 1864 r. .	5	100	.	.	.	.	.	*157,50	$*157^1/_2$
Ruskie. „ „ z 1866 r. . .	5	.	.	.	157	.	.	.	157
Ruskie. Metaliki (300) lutowe	4	100	.	.	100,33	.	100,33	100,33	$100^1/_3$
Ruskie. Metaliki (300) sierpniowe	4	100	.	.	100,67	.	100,75	100,75	$100^3/_4$
Ruskie. Bilety banku Pańs. (100 i wyżéj)	5	100	.	89,50	.	.	.	.	$89^1/_2$
b) Towarzystw i Spółek.									
Polskie. Listy Zast. (30, 75. 150. 750. 3000	4	100	94,28	94,25	94,24	.	94,21	94,37	$94^2/_5$
Polskie. „ „ „ ser. 2	4	100	93,53	93,59	93,74	.	92,88	93,87	$93^9/_{10}$
kupon	.	.	.	.	.	.	.	0,80	.
Polskie. Obligi Tow. Kred. Ziemskiego . . .	$5,^{475}$	100	100,17	100,17	100,33	.	100,33	100,33	$100^1/_3$
Polskie. Akcje Dr. Żel. W-W. (100)	diw.	60	69,50	.	70	.	.	69,50	$115^5/_6$
Polskie. „ „ W-B. (100. 150) .	4	100	72	72	72,50	.	72,50	72,50	$72^1/_2$
Polskie. „ „ Teresp. (100) . .	5	100	.	.	114,25	.	114	116	116
Polskie. Obligacje „ „ . . .	5	100	.	.	.	.	104,50	.	$104^1/_2$
Polskie. Akcje „ Łodzk. (100) . . .	5	100	.	.	.	.	103,50	.	$103^1/_2$
Rus. Ruskie listy zastawne	5	.	.	108	108	.	.	.	108
Rus. Akcje Gł. Tow. Dr. Ż. (125)	5	125	.	.	.	.	152	.	$121^3/_5$
Rus. Obligacje „ „	$4^1/_2$	100	.	.	.	.	.	.	.
2. Wexle.									
Berlin . . . . . (Tal. 100) 2 mies.	.	92,857	120,30	$120,22^1/_2$	120,15	.	120,45	120,45	$129^7/_{10}$
Gdańsk . . . . . (100) „	.	92,857	120,15	.	$120,07^1/_2$	.	.	$120,37^1/_2$	$129^6/_{10}$
Hamburg . . . (M. B. 300) „	.	140,855	.	.	.	.	*183,60	8,25	$*130^3/_{10}$
Londyn . . . . . (Ł. 1) 3 „	.	6,304	.	.	8,22	.	8,25	.	$130^4/_5$
Paryż . . . . . . (Fran. 300) 2 „	.	75,214	97,95	.	.	.	.	.	$130^2/_5$
Wiedeń . . . . (Gul. 150) „	.	92,857	.	.	98,25	.	98,40	.	$105^9/_{10}$
Petersburg . . (Rub. 100) 3 „	.	100	98,50	98,33	98,50	.	98,50	98,58	$98^1/_2$
3. Monety.									
Półimperjał	.	5,15	.	.	.	.	6,72	.	$130^2/_5$
Napoleondor	.	5	.	.	.	.	.	.	.
Dukat holenderski	.	3	.	.	.	.	3,85	.	$128^1/_3$
Rubel srebrny	.	1	.	.	.	.	.	.	.
Talar pruski	.	0,92.857	.	.	.	.	.	.	.
Gulden austrjacki (papierowy) . .	.	0,61.905	.	.	.	.	.	.	.

STOPA SKUPU:	Warszawa.	Londyn.	Paryż.	Wiedeń.	Berlin.	Petersburg.	Amsterd.	Hamburg
bankowa:	6%	3	$2^1/_2$	5	5	5	5	—
giełdowa:	—	$3^1/_4$	$2^1/_2$	5	$4^1/_2$	$5^1/_2$	5	4

Wiadomości bieżące.

— Reklamacja p. Aleksandra *Makowieckiego* b. Sekretarza Stowarzyszenia spożywczego „Merkury,“ zamieszczona w Nr. 49 *Gazety Polskiéj* a dotycząca obliczeń czystego zysku z jatki Stowarzyszenia jest zupełnie słuszna pod względem podanych cyfr. Omyłkę naszą zawdzięczamy niejasności i wadliwemu układowi téj części *Sprawozdania*, w którém opłata za szlachtunek zamiast być zamieszczoną wprzód w kategorji rozchodów, nastąpiła w rachunku rzeźnika, znajdowała się zupełnie zamieszaną z należnościami przypadającemi do zwrotu od rzeźnika, a przez to w błąd nas wprowadziła.

— *W Uniwersytecie Warszawskim* znajdowało się w 1-ém półroczu 1869/70 studentów 1.073, wolnych słuchaczy 62, farmaceutów 47, czyli w ogóle 1.182 osób uczęszczających na wykłady. Z téj liczby na wydział prawny przypada 406, na lekarski 369, na fiz.-matematyczny 239, na filologiczny 59. Z młodzieży wyszłéj z gimnazjów, nowo zapisanych do Uniwersytetu było na wydział lekarski 93, na prawny 58, na fiz.-matematyczny 45, na filologiczny 3, razem 199.

— Pierwsze sprawozdanie *Banku Handlowego Kijowskiego* zatwierdzone przez Zgromadzenie ogólne wykazuje, że po zupełnem pokryciu wydatków na urządzenie Banku i po obliczeniu procentów przechodzących na rok 1870, dywidenda banku wynosiła 19,95%. (*Wiecz. Gaz.*)

W drukarni Gazety Polskiéj.— Za pozwoleniem Cenzury Rządowéj.—Redaktor, Wiktor Somer.